

[+] Μέγεθος Γραμμάτων [-]

ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΝΟΜΟΣ (INTRASOFT INTERNATIONAL)

2109/2012 ΣΤΕ (578386)

Νονοβερίου
ΟΚΤΩΒΡΟΥ
ΤΩΡΑ
ΓΕ

(Α' ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ)

Δημόσια κτήματα. Η απόφαση του Γενικού Διευθυντή Δημόσιας Περιουσίας και Εθνικών Κληροδοτημάτων, με την οποία γίνεται δεκτή γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων περί καταγραφής ως δημοσίων κτημάτων δύο εκτάσεων, δεν υπόκειται στον ακυρωτικό έλεγχο του ΣτΕ, αλλά προκαλεί ιδιωτική διαφορά υπαγόμενη στη δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων. Η άνευ δημοπρασίας εκποίηση ακινήτων του Δημοσίου, ανηκόντων στην ιδιωτική του περιουσία, συνιστά πράξη αναγόμενη σε διαχείριση ιδιωτικής περιουσίας και οι σχετικές πράξεις προσβάλλονται με ένδικα βοηθήματα που ανήκουν στη δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων. Απορρίπτεται η αίτηση ακύρωσης ως απαράδεκτη. Η υπόθεση εισήχθη στην επαμελή σύνθεση του Δ' Τμήματος μετά τις υπ' αριθμ. 4068/2008 και 478/2010 αναβλητικές αποφάσεις του.

Αριθμός **2109/2012**

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ **ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ**

ΤΜΗΜΑ Δ'

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 7 Ιουνίου 2011, με την εξής σύνθεση: Σωτ. Ρίζος, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Δ' Τμήματος, Ε. Σαρπ, Γ. Παπαγεωργίου, Ευθ. Αντωνόπουλος, Δ. Κυριλλόπουλος, Σύμβουλοι, Β. Κίντζιου, Χ. Σιταρά, Πάρεδροι. Γραμματέας η Α. Ρίπη.

Για να δικάσει την από 27 Ιανουαρίου 2004 αίτηση:

των: 1) 2) 3) 4) και 5) αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρείας με την επωνυμία «.....», που εδρεύει στο, οι οποίοι δεν παρέστησαν, αλλά ο δικηγόρος που υπογράφει την αίτηση νομιμοποιήθηκε από τον 1ο, 3ο, 4ο και 5ο των αιτούντων με συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο,

κατά του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, ο οποίος παρέστη με τον Κωνσταντίνο Γεωργιάδη, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,

και κατά των παρεμβαινόντων: 1) ετερόρρυθμης εταιρείας με την επωνυμία «.....», που εδρεύει, 2), κατοίκου, 3), 4), 5), 6), 7) και 8) οι οποίοι δεν παρέστησαν, αλλά ο δικηγόρος που υπογράφει την παρέμβαση νομιμοποιήθηκε με συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο.

Με την αίτηση αυτή οι αιτούντες επιδιώκουν να ακυρωθούν: 1) η υπ' αριθμ. 1063841/6270/A0010 /28.6.2001 απόφαση του Γενικού Διευθυντή Δημόσιας Περιουσίας και Εθνικών Κληροδοτημάτων του Υπουργείου Οικονομικών, 2) η 1106270/10967/A0010/19.12.2001 απόφαση του Υψηλού Οικονομικών και 3) η 1440/26.3.2002 πράξη του Προϊσταμένου της Κτηματικής Υπηρεσίας Πειραιώς και κάθε άλλη σχετική πράξη ή παράλειψη της Διοικήσεως.

Ο αντιπρόσωπος του Υπουργού δήλωσε, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 21 του Κανονισμού Λειτουργίας του Δικαστηρίου, ότι δεν θα αγορεύσει.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως της Εισηγήτριας, Παρέδρου Χ. Σιταρά.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου

ΚΑΙ

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σ Κ έ φ θ η κ ε κ ατά το Ν ό μ ο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης αίτησης έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (727764, 587477/2004 ειδικά έντυπα παραβόλου).

2. Επειδή, με την αίτηση αυτή, η οποία φέρεται προς συζήτηση στην επταμελή σύνθεση του Δ' Τμήματος μετά τις 4068/2008 και 478/2010 αναβλητικές αποφάσεις του ιδίου Τμήματος με πενταμελή και επταμελή σύνθεση αντιστοίχως, ζητείται η ακύρωση α) της 1063841/6270/ A0010/28.6.2001 απόφασης του Γενικού Διευθυντή Δημόσιας Περιουσίας και Εθνικών Κληροδοτημάτων του Υπουργείου Οικονομικών, με την οποία γίνεται δεκτή η 14/2001 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων περί καταγραφής ως δημοσίων κτημάτων δύο εκτάσεων εμβαδού 133,00 τ.μ. και 88,00 τ.μ., αντιστοίχως, παρά το ρέμα της Πικροδάφνης στο Παλαιό Φάληρο, β) της 1106270/10967 /A0010/ 19.12.2001 απόφασης του Υφυπουργού Οικονομικών, με την οποία εγκρίθηκε η απευθείας εκποίηση του δημοσίου Κτήματος με Α.Β.Κ. 145 Π. έκτασης 133 τ.μ., κειμένου παρά το ρέμα Πικροδάφνης και επί των οδών Αγηστάλου και Σωκράτους και γ) της 1440/26.3.2002 πράξης του Προϊσταμένου της Κτηματικής Υπηρεσίας Πειραιώς περί απευθείας και χωρίς δημοπρασία εκποιήσεως του ως άνω δημοσίου κτήματος, εκτάσεως 133 τ.μ.

3. Επειδή, το δικόγραφο της κρινόμενης αίτησης υπογράφεται από δικηγόρο ως πληρεξούσιο των αιτούντων συνυπογράφεται δε και από τους αιτούντες. Κατά τη συζήτηση, όμως, της υπόθεσης στο ακροατήριο ο δεύτερος αιτών δεν παρέστη με πληρεξούσιο δικηγόρο ούτε εμφανίσθηκε για να εγκρίνει την άσκηση του ένδικου μέσου, ενώ, εξάλλου, δεν προσκομίσθηκε μέχρι τη συζήτηση της υπόθεσης συμβολαιογραφική πράξη παροχής πληρεξουσιότητας στο δικηγόρο που υπογράφει το δικόγραφο της αίτησης. Συνεπώς, σύμφωνα με το άρθρο 27 του π.δ. 18/1989 (Α' 8), όπως το άρθρο αυτό τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 2479/1997 (Α' 97), η κρινόμενη αίτηση πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη ως προς το δεύτερο αιτούντα.

4. Επειδή, στη δίκη παρεμβαίνουν με έννομο συμφέρον η ετερόρρυθμη εταιρία με την επωνυμία «.....», εργολήπτρια εταιρία, η οποία έχει αναλάβει την ανέγερση με αντιπαροχή δύο εξαωρόφων κτιρίων επί του επιδικού ακινήτου, καθώς και οι συνιδιοκτήτες του ακινήτου αυτού.

5. Επειδή στο άρθρο 95 παρ. 1, εδάφιο α, του Συντάγματος ορίζεται ότι στο Συμβούλιο της Επικρατείας ανήκει η ακύρωση των εκτελεστών πράξεων των διοικητικών αρχών για υπέρβαση εξουσίας ή παράβαση νόμου και στο άρθρο 94 παρ. 2 του Συντάγματος ορίζεται, ότι στα πολιτικά δικαστήρια υπάγονται, μεταξύ άλλων, οι ιδιωτικές διαφορές. Από τις διατάξεις αυτές που οριοθετούν τη γενική αρμοδιότητα του Συμβουλίου της Επικρατείας έναντι της γενικής αρμοδιότητας των πολιτικών δικαστηρίων στις ιδιωτικές διαφορές προκύπτει ότι ακυρωτική διαφορά ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας δεν προκαλεί κάθε πράξη που φέρει τα εξωτερικά γνωρίσματα μονομερούς πράξης της Διοίκησης, από την οποία παράγονται έννομα αποτελέσματα, αλλά μόνο εκείνη από τις πράξεις αυτές, η οποία, στο πλαίσιο των διατάξεων που διέπουν τη δημόσια διοικητική δράση, επιδιώκει δημόσιο σκοπό. Οι λοιπές μονομερείς πράξεις της Διοίκησης, όσες δηλαδή κινούνται σε κύκλο σχέσεων του ιδιωτικού δικαίου, δημιουργούν διαφορές που ανήκουν στη γενική, σύμφωνα με το Σύνταγμα, δικαιοδοσία που έχουν τα πολιτικά δικαστήρια στις περιπτώσεις προσβολής ιδιωτικών δικαιωμάτων. Στην κατά τα άνω έννοια της εκτελεστής διοικητικής πράξεως, αναφέρεται και το προεδρικό διάταγμα 18/1989 με τον τίτλο «Κωδικοποίηση διατάξεων νόμων για το Συμβούλιο της Επικρατείας» (Α' 8), το οποίο ορίζει στην παράγραφο 1 του άρθρου 45 ότι η αίτηση ακυρώσεως ασκείται κατά των εκτελεστών πράξεων των διοικητικών αρχών (βλ. ΣΤΕ 899/2011, 6322, 2329/1996, 2272/1986, 2424/1984, 924/1982).

6. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 8 του α.ν. 1539/1938 «περί προστασίας των δημοσίων κτημάτων» (Α' 488), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 24 του ν. 2732/1999 (Α' 154), εκείνος που αξιώνει δικαίωμα κυριότητας ή άλλο εμπράγματο, πλην της νομής, δικαίωμα έναντι του Δημοσίου οφείλει πριν από την κατάθεση της αγωγής στο αρμόδιο δικαστήριο να κοινοποιήσει με δικαστικό επιμελητή τις αξιώσεις του στο Δημόσιο. Η έγερση αγωγής κατά του Δημοσίου επιτρέπεται μόνο μετά την πάροδο ορισμένης προθεσμίας από την επίδοση της σχετικής αίτησης. Περαιτέρω στο άρθρο 10 του νόμου προβλέπεται η λειτουργία στο Υπουργείο Οικονομικών Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων (ήδη Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας κατ' άρθρο 90 του π.δ. 284/1988, Α' 128), στο οποίο εισάγονται προς κρίση οι εν λόγω αιτήσεις. Οι γνωμοδοτήσεις του Συμβουλίου εγκρίνονται από τον Υπουργό Οικονομικών, ο οποίος δύναται να τις αποδεχθεί ή όχι. Στην προκειμένη υπόθεση, η προσβαλλόμενη 1063841/6270/A0010/28.6.2001 απόφαση του Γενικού Διευθυντή Δημόσιας Περιουσίας και Εθνικών Κληροδοτημάτων, με την οποία γίνεται δεκτή η 14/2001 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων περί καταγραφής ως δημοσίων κτημάτων δύο εκτάσεων 133,00 τ.μ. και 88,00 τ.μ. παρά το ρέμα της Πικροδάφνης στο Παλαιό Φάληρο που εκδόθηκε κατ' εφαρμογή των ως άνω διατάξεων του α.ν. 1539/1938, είναι μονομερής διοικητική πράξη, η οποία δεν αποβλέπει στη θεραπεία συγκεκριμένου δημόσιου σκοπού, αλλά εκδίδεται στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ Δημοσίου και ιδιώτη ως προς την ύπαρξη και την αναγνώριση εμπράγματου δικαιώματος κυριότητας, για το οποίο η τελική κρίση ανήκει στα πολιτικά δικαστήρια. Επομένως, σύμφωνα με τα εκτεθέντα στην προηγούμενη σκέψη, η ως άνω προσβαλλόμενη διοικητική πράξη δεν

υπόκειται στον ακυρωτικό έλεγχο του Συμβουλίου της Επικρατείας, αλλά προκαλεί διαφορά υπαγόμενη στη δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων. Συνεπώς, η κρινόμενη αίτηση πρέπει ν' απορριφθεί ως απαράδεκτη κατά το μέρος που ζητείται η ακύρωση της ως άνω απόφασης του Γενικού Διευθυντή Δημόσιας Περιουσίας και Εθνικών Κληροδοτημάτων (βλ. ΣΤΕ 899/2011, 2329/1996, 2272/1986).

7. Επειδή, κατά το άρθρο 95 του από 11/12 Νοεμβρίου 1929 «Περί διοικήσεως των δημοσίων κτημάτων» διατάγματος (Α' 399), όπως ήδη ισχύει «1. Επιτρέπεται μετά γνώμην της Επιτροπής Δημοσίων Κτημάτων η απ' ευθείας εκποίησις κτημάτων του Δημοσίου εις Δήμους, Κοινότητας ... 2. Οικόπεδα του Δημοσίου κείμενα εντός σχεδίου πόλεως μη άρτια ή και μη οικοδομήσιμα δύνανται να εκποιώνται άνευ δημοπρασίας προς τους ιδιοκτήτας των συνεχομένων ακινήτων, μεθ' ων δέον κατά τας κειμένας περί σχεδίων πόλεων διατάξεις να τακτοποιώνται, αντί τιμήματος καθοριζόμενου υπό του Υπουργού Οικονομικών μετά γνώμην της Επιτροπής Δημοσίων Κτημάτων εκφερόμενην κατόπιν γνώμης, ως προς την αξίαν του κτήματος επιτροπής εκ δημοσίων υπαλλήλων ...». Από τις ως άνω διατάξεις συνάγεται ότι η άνευ δημοπρασίας εκποίηση ακινήτων του Δημοσίου, ανηκόντων στην ιδιωτική του περιουσία, κατά τις διατάξεις αυτές, συνιστά πράξη αναγόμενη σε διαχείριση ιδιωτικής περιουσίας, δηλαδή πράξη που δεν εκδίδεται εξουσιαστικώς από τη διοίκηση με σκοπό τη θεραπεία δημοσίου συμφέροντος, αλλά με κριτήρια διαχείρισης της περιουσίας του Δημοσίου και αποσκοπεί στη μεταβίβαση εμπραγμάτων δικαιωμάτων προς τους ιδιοκτήτες ομόρων ακινήτων, με τη συνένωση των εδαφικών αυτών τμημάτων, που είναι μη άρτια και μη οικοδομήσιμα και, άρα, μη δυνάμενα να αξιοποιηθούν από το Δημόσιο. Ενώπιον αυτού, σύμφωνα με τα εκτιθέμενα στην σκέψη 5, πράξη εκδιδόμενη βάσει των ανωτέρω διατάξεων, δεν υπόκειται στον ακυρωτικό έλεγχο του Συμβουλίου της Επικρατείας, αλλά προκαλεί ιδιωτική διαφορά, για την επίλυση της οποίας έχουν δικαιοδοσία τα πολιτικά δικαστήρια (ΣΤΕ 899/2011, πρβλ. ΣΤΕ 1448/2000, 1886/1991, 4024/1989, 2373/1984, 336/1983, 3777/1983, 2408/1978, 3003/1978). Συνεπώς, η προσβαλλόμενη 1106270/10967/A0010/19.12.2001 απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών, περί της απευθείας εκποιήσεως του δημοσίου κτήματος με Α.Β.Κ. 145 Π., κειμένου παρά το ρέμα Πικροδάφνης και επί των οδών Αγησιλάου και Σωκράτους, καθώς και η 1440/26.3.2002 πράξη του Προϊσταμένου της Κτηματικής Υπηρεσίας Πειραιά περί απευθείας και χωρίς δημοπρασία εκποίησης του ως άνω δημοσίου κτήματος, έκτασης 133 τ.μ., οι οποίες εκδόθηκαν κατ' εφαρμογήν του προαναφερόμενου άρθρου 95 του από 11/12 Νοεμβρίου 1929 διατάγματος, προκαλούν ιδιωτική διαφορά υπαγόμενη στη δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων και, ως εκ τούτου, απαραδέκτως με την κρινόμενη αίτηση ζητείται η ακύρωση των πράξεων αυτών ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου. Συνεπώς, η κρινόμενη αίτηση πρέπει να απορριφθεί και να γίνει δεκτή η παρέμβαση.

Δ Ι ΄ Τ Α ΄ Υ Τ Α

Απορρίπτει την κρινόμενη αίτηση.

Δέχεται την παρέμβαση.

Διατάσσει την κατάπτωση του παραβόλου.

Επιβάλλει σε βάρος των αιτούντων τη δικαιοστική δαπάνη του Ελληνικού Δημοσίου, που ανέρχεται σε τετρακόσια εξήντα (460) ευρώ και των παρεμβαίνοντων που ανέρχεται σε εκατόν ογδόντα (180) ευρώ.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 8 Ιουνίου 2011

Ο Πρόεδρος του Δ΄ Τμήματος
Σωτ. Αλ. Ρίζος

Η Γραμματέας
Αικ. Ρίπη

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 6ης Ιουνίου 2012.

Ο Πρόεδρος του Δ΄ Τμήματος
Σωτ. Αλ. Ρίζος

Η Γραμματέας του Δ΄ Τμήματος
Μ. Παπαδοπούλου

ΣΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

Εντέλλεται προς κάθε δικαιοστικό επιμελητή να εκτελέσει όταν του το ζητήσουν την παραπάνω απόφαση, τους Εισαγγελείς να ενεργήσουν κατά την αρμοδιότητά τους και τους Διοικητές και τα άλλα όργανα της Δημόσιας Δύναμης να βοηθήσουν όταν τους ζητηθεί.

Η εντολή πιστοποιείται με την σύνταξη και την υπογραφή του παρόντος.

Αθήνα,

Ο Πρόεδρος του Δ' Τμήματος

Η Γραμματέας του Α' Τυπωτος